

Zámery

Ludia sa ma pýtajú, čo sa v obci chystá v najbližšom čase. Skúsim zhodnotiť to, čo viem. Slovo by patrilo starostovi, no konzultácie v týchto veciach prebiehajú medzi nami veľmi často. A tak skúsim ja.

V školskom areáli chystá obec viac investícií – zateplenie fasády škôlky, opravu vlhkých pívničných stien školy a prístavbu nového pavilónu škôlky.

V centrálnej zóne obce sa pripravuje – rekonštrukcia Spoločenského domu, sanácia základov budovy pošty a OcÚ, rekonštrukcia vjazdu a vytvorenie parkovacích miest pri OcÚ a pripravená je aj štúdia centrálnej zóny obce pri Spoločenskom dome.

Bude sa pokračovať v oprave povrchu ciest v Sedličnej a Veľkých Stankovciach, chodníkov v Malých a Veľkých Stankovciach.

Pripravuje sa prestavba Požiarnej zbrojnice s prístavbou a rekonštrukciou zastrešenia okolo tanečného kola, aby sa umožnilo viac funkcií tohto priestoru.

Obec plánuje pokračovať aj na oddychových zónach – vybudovaním work-outových ihrísk, výmenou umelej trávy na tenisovom dvorci na OC, rovnako sa zrealizuje pamätník obetiam oboch vojen.

Samozrejme, diskutuje sa neustále aj nad témou domova pre dôchodcov, prípravy pozemkov pre RD, či iných záležitostí, no tie nie sú v horizonte blízkeho času podania hodnoverných informácií.

Rozpracovaných je veľa vecí. Koľké z nich sa podarí v blízkom období zrealizovať závisí od možností a stavu financií na obci či koľko zdrojov sa podarí získať z eurofondov. Ciele sú, systematicky na nich pracuje starosta a ďalší z vedenia obce.

Nechcem dávať bližšie časové, ekonomické či iné technické informácie. Tie si môže každý občan overiť u nášho starostu, prípadne poslancov či predsedov komisií pri OZ. Veci nie sú jednoduché vybaviť a chce to dávku trpezlivosti. No myslím, že obec je nasmerovaná k správnym krokom.

Dušan Pevný

Prečo je to tak

Boli sme zvyknutí na iné, no začíname si zvykať na priemer alebo až podpriemer. Mám na mysli výkony reprezentácie v ľadovom hokeji na MS 2017, no myslím, že až na pár výnimiek, to platí aj na športy ostatné. Ale prečo? Kde sa stala chyba? Prečo zrazu nie je žiadny Šatan, Bondra, Demitra a mnoho ďalších medzinárodne úspešných z nedávnej éry?

Mám na to svoj pohľad, ktorý pramení jednak z mojich skúseností v mládežníckom dedinskom futbale v klube OŠK Trenčianske Stankovce, ako aj z pohľadu rodiča športujúcich detí a ako občana načúvajúc svojmu okoliu. Nedá sa hovoriť o spokojnosti verejnosti ako to (ne)funguje.

Ja sám som športoval, hral som futbal, no mojich rodičov sa to nijako nedotklo, niekedy ani nevedeli, kde hrám, mali starosti s užitím rodiny, prácami okolo domu a starostou o svojich rodičov. Jediné čo som potreboval boli kopačky, o ostatné sa staral klub (doprava na zápasy, tréning, sústredenia a pod.). Otec sa ma len v nedeľu spýtal kam idem a keď som prišiel, tak ako bolo. Dnes to neplatí. Bez podpory rodičov či už finančnej alebo časovej si dieťa pomaly ani nezašportuje. Samozrejme je to iné na dedine a iné v 1. lige. Tu u nás víťame všetkých a nikto nechce ani cent, trénuje a hrá kto príde, tí šikovnejší viac, tí menej šikovní trochu menej, ale všetci. Ale čo, ak je niekto naozaj dobrý a má na viac ako na futbal alebo iný šport na dedine?

Dnes, keď pridete na ligový tréning mládeže, či už na futbal alebo hokej, vidíte odstavené len drahé autá rodičov. Pýtam sa, kde sú talentované deti strednej vrstvy a chudobnejších? Roky chodím po dedinských ihriskách a vidím, že skoro v každom dedinskom klube sa nájdu jeden - dva talenty, sem tam aj super talent a nikto o nich nemá záujem. Pokiaľ nepríde s ním sám rodič kamsi na výber alebo ho nedá na kemp, v živote sa o ňom nikto nedozvie. Kde je záujem špičkových klubov o talenty? Prečo nechodia po dedinách? Tu sa však naskytne ďalšia otázka, čo ďalej. Keby aj chodili, vyhládnu si dieťa, oslovia rodičov

a čo im ponúknu? Jediné im povedia to, že koľko to stojí, čo všetko musia platiť, koľko času ich to bude stáť, no a 95 percent rodičov si to dovoliť nemôže. Kde sú nejaké projekty pre talenty, sponzorované akadémie, ale také, kde by sa aj o chudobného vedeli postarať a umožnili mu rozvinúť jeho talent? Štát dáva ruky od toho preč, nikdy nebude mať dosť pre seba, ale ako to vyriešiť, kto by to mohol zaplatiť?

Napadlo mi riešenie, no neviem či je správne. Máme v súčasnosti zopár hráčov, ktorí zarábajú ročne milióny, niektorí aj z TN regiónu. Stavajú golfové ihriská a bytovky, niektorí skupujú pozemky a hory v okolí, jeden postavil aj svoj zimný štadión. Pýtam sa, nebolo by na mieste splatiť čosi navyše svojmu regiónu, v ktorom dostal základy svojho športového úspechu? Nemohli by títo ľudia, ktorí nám urobili a stále robia toľko radosti urobiť ešte niečo? Pri tých miliónoch keby podporili mládež a urobili akadémie, ktoré by ale aj zafinancovali, aby sa v nich objavili ozajstné talenty z chudobných rodín? Stálo by ich to veľa? Myslím že nie. Napr. ročný rozpočet stankovského OŠK je cca 35.000 eur a to hovorím o šiestich mužstvách (muži A, muži B, dorast, starší žiaci, mladší žiaci a prípravka). Takúto sumu by hráč NHL ani nepocítil, keby ju venoval na rozvoj športu a podpory talentov. Práve z takéhoto prostredia by sme mali zaručene nástupcov za Šatana, Bondru či Demitru. A tí z akadémie, ktorí by sa presadili a dostali do špičkových klubov, čo aj vedia za talent a umenie zaplatiť, by potom zo svojich príjmov mohli vrátiť to, čo dostali a chod akadémii pre super talenty by bol zachovaný.

Radovan Siva

Odpovede poslancov

Slová poslancov

Je po polovici volebného obdobia a v redakcii novín HLAS sme sa rozhodli položiť poslancom v našej obci otázky, na ktoré by sme od nich chceli odpoveď. Nie vždy sa podarí odpoveď získať od všetkých. No tým, ktorí chceli, mohli, či reagovali, odpoveď zverejníme.

V redakcii sa pokúsime osloviť poslancov pred každým číslom až do budúročných volieb. Dáme jednu otázku. Urobili sme tak teraz prvý krát a spýtali sme sa na toto:

Je viac ako polovica volebného obdobia za nami, na čo sa je treba v zostatku volebného obdobia sústrediť, prípadne na čom popracovať?

Martin Poruban:

„Obec má rozbehnutých viacero dôležitých projektov ako rekonštrukcia kultúrneho domu, požiarnej zbrojnice, materskej školy, ciest, chodníkov, obnova techniky na OPS a výstavba detských a street workoutových ihrísk. Bude potrebné sa sústrediť na úpravu cintorínov, domu smútku, obecného úradu a naštartovanie procesu výstavby IBV v obci. Samostatnou kapitolou by mala byť škola, ktorá potrebuje investíciu v podobe oplotenia, obklopenia základov a ich izolácia.“

Martin Poruban

Simona Mastelová

Dušan Pevný

Martin Kudla

Eva Beňovičová

Simona Mastelová (rod. Račková):

„Na zastupiteľstve sme si stanovili priority a ciele, ktoré je potrebné riešiť, preto by som bola rada, aby sa dotiahli rozbehnuté projekty (napr. rozšírenie materskej školy, oprava miestnych komunikácií a chodníkov, najmä ako dôsledok výstavby kanalizácie), záležitosti, ktoré sú dlhodobo zanedbávané (napr. technika na OPS a jeho kompetencie), upravili sa potrebné právne predpisy obce pre ich jednoznačnosť, súladnosť a dôsledné uplatňovanie a samozrejme treba vyzdvihnúť a pokračovať v dobrej spolupráci na obci.“

Dušan Pevný:

„Množstvo vecí je rozbehnutých, a treba sa sústrediť na tie, ktoré vieme časovo stihnúť a máme na ne zdroje. Ostatné treba pomôcť pripraviť tak, aby naši pokračovatelia dotiahli rozpracované veci, ak to bude v ich záujme. V mnohých prípadoch, najmä pri investíciách, to totiž nie je „beh na krátku trať“. Myslím si tiež,

že by sme ešte mali popracovať na podpore záujmových a športových organizácií, kde nezištné pracuje množstvo ľudí, na vzhľade obce a chýba mi zvýraznenie tých pár historických miest a pamiatok, ktoré tu máme, aby boli pre návštevníkov zaujímavými.“

Martin Kudla (spoločná odpoveď s Jaroslavom Križanom, Patrikom Tomíkom a Oľgou Šmatlákovou):

„Odpoveď je prienik kolektívnej zhody štyroch poslancov k podstate. Za účelom efektívneho hospodárenia s majetkom obce, pokračovať v opravách miestnych komunikácií, chodníkov a budov v majetku obce Trenčianske Stankovce. Do konca budúceho roka schváliť dodatok k územnému plánu - územné zóny a ukončiť súťaž pre lokality na individuálnu bytovú výstavbu.“

Eva Beňovičová:

„Na čo sa sústrediť? Systematicky pokračovať v rekonštrukcii miestnych komunikácií a chodníkov. A na čom popracovať? Začať rozvíjať myšlienku voľno časových aktivít pre občanov našej obce s akcentom na mladých ľudí (budovanie športovísk, oddychových a relaxačných zón....).“

spracovali členovia Redakčnej rady

Zeleň je tvárou obce

Zamyslenie

Kto by nechcel vykosené trávniky? Kto by nechcel upravené a zakvitnuté kríky? Kto by nechcel upravenú a oku lahodiacu zeleň? V tejto súvislosti si kladieme veľa otázok a každý občan, návštevník či okoloidúci si urobí úsudok sám. A vzhľad obce „predáva“.

Na údržbu verejnej zelene a úpravu jej vzhľadu nie je, ako sa hovorí, nikdy peňazí dost. A ťažko aj predvídať. Obecný rozpočet je treba plánovať už v novembri. Jeden rok je suchý, druhý daždivý...

Predebatovali sme na túto tému na pôde obecného úradu množstvo času. A ťažko sa aj zhodnúť na prioritách. Každý poslanec ich má iné, to má potom starosta ťažké.

Všeobecne sa však zhodneme, že tam, kam mieri náš občan za oddychom. Tam, kde mieri „inostranec“ v dedine za kultúrou či zážitkom. Tam, kde mieri návštevník obce. Tam by mala zeleň, verejné priestranstvo vyzeráť tak, aby vyššie spomínaným „udrela“ do očí. A vyzeráť tiež tak, aby bolo vidieť, že kompetentným nie je jedno, ako obec vyzerá.

A tak sa opäť blíži obdobie rôznych udalostí, podujatí, osláv, blíži sa leto, ale aj zeleň rozpukla do najvyšších vegetačných podôb. Ošetríme ju teda tak, aby sme sa nehanbili pred okolím. Aby sa nečudoval návštevník areálu školy a škôlky. Aby sa nečudoval pri spoločenskom dome či oddychovom centre. Aby sa nečudoval na cintorínoch či parkoch. Aby sa nečudoval pri vjazdoch do obce. Aby sme na seba videli cez brehy potokov...

Viem, že nie všetky vyššie spomenuté lokality sú v správe či majetku obce, no na to sa, bohužiaľ, nikto nepýta. Tiež viem, že starosta obce Martin Markech nesedí v tejto veci so založenými rukami a tlačí na majiteľov pozemkov, ale aj na šéfa obecnej prevádzky, aby sa o vzhľad obce postarali. Rokovali sme

na túto tému nejdennokrát. Rozumiem tomu, že život v obci nie je len o tomto či tejto téme. Napriek tomu ma zaujíma myšlienka trvalej starostlivosti o verejnú zeleň. Či už vo forme prenajatej odbornej spoločnosti, ktorá by sa o ňu starala, alebo zamestnaného odborníka (záhradníka).

Možno by sme zvýšeným záujmom o túto vec ukázali obec v krajšom svetle. Kolegovia poslanci poznajú môj názor na túto vec. Áno, sú to peniaze navyše, no skúsme to. Veď kto by nechcel mať krajšiu „tvár“, aj keď zelenú či farebnú...

Dušan Pevný

Deviatáci

Aktualita

Je to veľká vec v živote človeka, keď končí svoje pôsobenie na základnej škole. Počas deviatich rokov tu každý z nich veľa toho zažil a dostal základy do života. Z malého dieťaťa vyrástli a teraz sú schopní samostatne sa rozhodovať, konať a niesť za seba plnú zodpovednosť. Je preto čas opustiť dedinu a vybrať sa ďalej do sveta.

Požiadal som riaditeľku základnej školy **Mgr. Darinu Sýkorovú**, aby vám o terajších deviatkoch niečo povedala.

Koľko žiakov končí 9. ročník ?

„V našej škole začínalo 39 žiakov od 1. ročníka, ktorí sa učili v dvoch triedach. Počas školskej dochádzky sa 4 žiaci presťahovali do iného bydliska, 3 žiaci odišli na inú základnú školu a 2 žiaci odišli na gymnázium. Deviaty ročník u nás končí 30 žiakov.“

Aké sú ich najvýznamnejšie úspechy v rôznych súťažiach ale aj v samotnom štúdiu ?

„Okrem 2 žiakov, ktorí odišli na gymnázium, počas školskej dochádzky so samými jednotkami je žiačka **Romanka Ďuráčiová**, 8 žiakov bolo vyznamenaných a nikto neopakoval ročník. Najväčší úspech zo žiakov dosiahol **Timotej Kadlec**, ktorý pravidelne školu reprezentoval na olympiáde anglického jazyka a v minulom školskom roku obsadil 2. miesto v silnej konkurencii trenčianskych škôl. Z 340 škôl sa v celoslovenskej súťaži EXPERT umiestnil na 55. mieste.

Úspešnou je i **Alexandra Behranová**, ktorá v prednese poézie a prózy Hviezdoslavov Kubín obsadila vo svojej kategórii v obvodovom kole 1. miesto a postúpila do krajského kola, kde sa umiestnila na 2. mieste.

V športových súťažiach veľmi úspešne reprezentovali školu **Jakub Gabriš, Timotej Kadlec, Jakub Marcinát, Peter Siva, Alexandra Behranová, Romana Ďuráčiová**,

Kristína Panáková, Anita Repová a Sandra Zichová.“

Aké problémy ste museli s nimi riešiť, čo pomohlo a či sa napravili ?

„Najväčší problém je používanie mobilných telefónov počas vyučovania i počas prestávok, čo nepovoľuje ani Vyhláška o základnej škole, vulgárne vyjadrovanie, nevhodné správanie voči vyučujúcim a neospravedlnené hodiny. Po priestupkoch boli pozvaní zákonní zástupcovia žiaka. Následne dostal oznámenie o udelení výchovného opatrenia a ak nenastala náprava, mal na konci klasifikačného obdobia zníženú známku zo správania.“

O aké stredné školy je najväčší záujem?

„Najväčší záujem prejavili najmä chlapci o SPŠ v Dubnici nad Váhom, ďalej je to SZŠ v Trenčíne, Obchodná akadémia v Trenčíne a SOŠ obchodu a podnikania v Trenčíne. Jeden žiak sa dostal na konzervatórium v Bratislave.“

Čo by ste odkázali budúcim deviatkom a ich rodičom ?

„Deviatkom najmä to, aby sa pravidelne pripravovali na vyučovanie od začiatku školského roka. Nebudú mať stres pred klasifikáciou a TESTOVANÍM deviatkov, získajú body k prijímacím pohovorom a možnosť prihlásiť sa na vybranú strednú školu aj bez prijímacieho aktu.

Rodičov by som chcela požiadať, aby pravidelne kontrolovali žiacku knižku a internetovú žiacku knižku svojich detí. Taktiež im ponúkame možnosť informovať sa o svojom

dieťaťi i mimo rodičovských schôdzok, nielen pred klasifikáciou.

Chcela by som ešte poďakovať všetkým rodičom, ktorí prispeli 2% pre naše rodičovské združenie. Finančné prostriedky sa využívajú nielen na estetickú úpravu školy, ale tiež nakupujeme pre žiakov nové moderné vyučovacie pomôcky a postupne vybavujeme školu ďalším nábytkom a didaktickou technikou.“

V mene našej redakcie chcem poďakovať všetkým učiteľom, ktorí sa na vzdelávacom i výchovnom procese podieľali. Že to nemali jednoduché, to podaktorí dobre vieme, no svoje poslanie zvládli a žiakov pripravili na ich ďalšiu púť. A deviatkom prajem, aby sa im v ich ďalšom štúdiu darilo, aby nikdy nezabudli na svoju základnú školu, na svojich spolužiakov a učiteľov.

Radovan Siva

Televízne klapky na „Králikéch dvore“

Folklor

Folkloristi z Rozvadžanu sa v Sobášnej sieni Obecného úradu stretli v jeden piatkový podvečer netradične bez krojov, aby tu nahrávali zvuk k videoklipu do folkloristickej relácie Kapura. Atmosféra bola nedeľňavá a plná očakávania z nového zážitku. Sedemčlenný štáb z košického štúdia RTVS prišiel načas a po úvodnom zoznamení a rozbalení potrebnej aparatury sme začali nahrávať úvodné pesničky. Nahrávanie prebiehalo vo veselej a družnej atmosfére pod dirigentskou taktovkou režiséra Petra Hudáka. Za dve hodiny sme naspievali pesničky do oboch klipov a po dobre vykonanej práci sme si aj zaslúžili folkloristický guláš od našich „gulášmajstrov“.

Je sobota ráno a na dvore u Králikov sa zbierame na naše prvé TV nahrávanie. Úvodná inštrukcia od režiséra a začíname klipom - **Na muzike v Rozvadzoch**. Všetci tanečníci tancujú s najväčším možným nasadením až sa režisér čuduje a upozorňuje, že to pôjdeme aspoň šesť až sedemkrát, a zjavne tak neverí našej kondičke. Natáča sa totiž s dvomi kamerami

a vždy niečo iné, najprv celý obraz, potom detaily každého tanečného páru, muzikantov, gazdu s gazdinou a ostatných účinkujúcich. Kameramani striedajú rôzne stanoviská od ležiacej polohy až po natáčanie z rebriku, aby mali čo najrozmanitejšie pohľady. V krátkych prestávkach nám dávajú pracovníci RTVS z košického štúdia cenné rady a informácie,

s ktorými sme sa ešte nemali možnosť na našich vystúpeniach stretnúť. Rodinní príslušníci a fanúšikovia folklóru nám držia palce a z ulice komentujú naše výkony. Nasleduje ďalšia fáza natáčania, a to „ruchy“, môžeme len tancovať a výskať a žiadny iný zvuk by sa nemal nahrávať. Trvá to dosť dlho, lebo niekedy je počuť lietadlo, inokedy prechádzajúce autá alebo iné nepatričné zvuky.

S prvým klipom je režisér spokojný, tak prichádza na rad ďalší, a to - **Po asentírke** - spomienky chlapov na asentírku. Pán režisér nekompromisne vyprevadí folkloristky zo scény a „Králikéch dvor“ ostáva len pre chlapov z Rozvadžanu. Bývalí regrúti svoje spomienky hrajú zodpovedne, preto gazda musí nalievať tak, ako sa patrí. Režisér sa usmieva popod fúzy a skúša, že či máme dostatok páleného, lebo klip sa bude točiť ešte aspoň šesťkrát. To sa niektorým folkloristom začína páčiť a podávajú svoje najlepšie spevácke výkony, aj keď gazda začína „šanovať pálené“ a ponúka už len polovičné porcie. Spev nám ide stále lepšie a lepšie, ved' zvuk sme si nahráli ešte v piatok. Ženy sú už netrpezlivé, lebo sú zatvorené v kuchyni u Králikov, a musia byť ticho, aby nevyrušovali. To je pre ne nepredstaviteľná a strašná situácia. Natáčanie však ukončí drobné mrhnenie, tak si všetci pochutnávame na vynikajúcom guláši a dobrom vínu od Jožka Kutaja. Stres z natáčania je už za nami a pomaly sa rozbieha tá ozajstná folkloristická zábava.

Po necelých šiestich rokoch činnosti folklórneho súboru sa nám už aj podarila premiéra v televízii. Prvý klip - **Na muzike v Rozvadzoch**, sme si už pozreli na STV2 a druhý - **Po asentírke**, sa bude vysielat v októbri.

Vendelín Sedláček

Belovec sa búra...

Pred nejakou dobou sme vás informovali o výstavbe nového polyfunkčného centra v Malých Stankovciach, ktoré má nahradiť „legendárny“ Belovec. Keďže sa s búraním pôvodnej starej budovy už začalo, spoluobčania si kladú v tejto súvislosti rôzne otázky.

My sme sa rovno spýtali pána Miroslava Láhkeho, aby nám ozrejmil problematiku.

Ako bude pokračovať sanácia starej budovy?

„Postupnými krokmi. Teda tak, ako sa budú dať uvoľniť terajšie prevádzky obchodu a pohostinstva. Stane sa to, že v jednu dobu budú paralelne otvorené prevádzky v novej budove i starej.“

Kedy sa otvorí nová časť?

„Po vydaní povolenia od Regionálneho úradu verejného zdravotníctva (hygieny). Zatiaľ majú podľa nás neadekvátnu pripomienku k stavu a postupu búrania pôvodnej budovy. Veríme však, že všetko dopadne dobre.“

Kde bude výjazd alebo vjazd na parkovacie plochy?

„Pôvodná dokumentácia vjazdu a vstupu na parkovisko sa musí prehodnotiť a nezodpovedá už požiadavkám doby. Zmenou stavby pred jej dokončením sa projekčne rieši v spolupráci s dopravnými policajtmi nový vjazd smerom od Veľkých Stankoviec popri tzv. mostíku pri priepuste ponad Malostankovský potok s výjazdom pri objektoch firmy pána Ilavského. Bude to „jednosmerka“. Pravdepodobne si toto riešenie vyžiada aj posun nového stánku.“

Zaujalo nás

Občanov najviac zaujíma otázka týkajúca sa zachovania či prekládky zastávky SAD.

„Naším zámerom je nedotknúť sa umiestnenia zastávky SAD a bude teda zachovaná. No konečné stanovisko budú mať dopravní policajti.“

Dušan Pevný

Vôňa pokosenej trávy

Zvyky

Naše predstavy o príjemnom, dobre strávenom lete so slnečnými dňami plnými oddychu, zábavy, voľných chvíľ a úžasných dovolení, majú s letom našich dávnych predkov skutočne málo spoločné. Čas slnka a zelene znamenal pre nich obdobie, kedy si museli zabezpečiť obživu pre dobytok na nastávajúcu zimu.

V júni bola tráva na lúkach vysoká, plná lúčnych kvetov, krásne zelená, ale to, čo lúky podľa ľudí potrebovali, boli kosy a hrable. Keď bolo pekné počasie, hŕfne sa chystali na ich kosenie. V domoch bolo cítiť sviatočnú atmosféru, pretože pre chovateľov dobytky bolo kosenie lúk niečo ako pre roľníka žatva. Každé hospodárstvo spotrebovalo počas zimy veľké množstvo sena na obživu dobytky. S kosením začínali tradične tesne pred rozkvitnutím trávneho porastu, lebo vtedy je mäkká, ľahko sa kosí a obsahuje najviac živín.

Začínalo sa v druhej polovici júna, zvyčajne okolo dňa svätého Jána. V každom príbytku si muži nachystali všetko potrebné, ženy im pripravili plátenné koše, súkenné nohavice, klobúky i poživeň. Podvečer sa všetci spolu vybrali do kostola na svätú omšu, aby sa pomod-

lili, vyprosili dobré zdravie a dostali požehnanie. Muži a mládeň odchádzali na celý deň z domu ešte pred úsvitom. Začínali kosť za rosy. Každý mal kovovú „babku“ a kladivko na kovanie kosi, „oslu“ a „oselník“ na ostrenie. Ženy a dievky im doniesli syty obed. Z neho dočerpali energiu, najčastejšie z domácich potravín ako bol chlieb, slanina, syr, bryndza a tvaroh. Na vnútornú i vonkajšiu dezinfekciu bola dôležitá pálenka. Vodu si nosili zo studničiek, horských prameňov a potôčikov. Ženy priniesli so sebou aj senné hrable. So spevom pokosenú trávu pohrabali a seno poprevracali. Na noc ho dávali do malých kôpok, ráno opäť rozhrabali, párkrát prevrátili a znova deň – dva sušili. Usušené hromady sena sa sťahovali do senníkov. Často-krát sa stalo, že ženy museli ostať na lúkach aj cez noc. Ak mali malé deti, nezostávalo im nič iné,

ako ich vziať so sebou spolu s poľnou kolískou v podobe trojnožky a plachtickami na traky.

Lúk bolo veľa. Kosci spoločne pokosili jednu lúku, prešli na vedľajšie lúky. Rad za radom sa presúvali na lúky suseda či ďalšieho člena rodiny, pretože susedská a príbuzenská výpomoc bola veľmi dôležitá a v dedinskom spoločenstve aj samozrejma.

spracovala Monika Pevná

Drahá večera

Po tom, čo nám zomrel kocúr, sme sa rozhodli, že si kúpime nového. Pomenovali sme ho Muro. Asi po roku sa nám pri jazierku začal objavovať krásny tyrkysovo - modrý vtáčik s oran-

žovým bruškom. Bol to zákonom chránený rybárik. Samozrejme, ako každá mačka, sa aj náš Muro snažil chytiť toho vtáčika. Prvý pokus vyhral rybárik. Keď Muro vyskočil, rybárik odletel

a kocúr padol do jazierka.

Rybárik nám na jazero prilietal loviť ryby. Robil to tak, že spravil „šípku“ do vody. Pokiaľ nič neuložil, sadol si na plot a čakal na svoju obeť. Keď ju chytil, tak si sadol zasa hore na plot. Obúchal o neho rybičku, vyhodil ju do vzduchu a zjedol. Odvtedy vždy, keď tam prišiel, sme ho odháňali. No raz večer bolo zima a nikomu sa nechcelo ísť von. Muro si vtedy povedal, že dá odvetu, vyskočil a rybárika chytil. Takto náš ryšavý kocúr vyhral súboj. V ten deň si dal veľmi drahú večeru

Adam Pevný, 5. trieda ZŠ

Tvorba žiakov školy

Oblievačka v Sedličnej

Spomienky

Nie je to tak dávno, čo bola Veľká noc a s ňou spojená oblievačka. Zážitkov máme veľa a tu je jeden z nich zo spomienok pani Beňovej.

Pochádzam z mestského prostredia a odtiaľ nemám žiadne podobné zážitky, ale vždy som chodievala zo strednej školy kamarátkam zo Soblahova, Sedličnej a okolia. Takto som raz trávila Veľkú noc u Marty Bočákovej v Sedličnej. Išli sme v nedeľu na zábavu. Ujo nám povedali: „Dievčence, o dvanástej nech ste doma!“ No jasné...!

Prvá hodina po polnoci, druhá hodina, ešte sme boli na zábave. Marta hovorí: „Neboj sa, ja som nechala okno otvorené, pôjdeme tade domov.“ Hneď v prednej izbe pod oknom sme mali spať. Nezažali sme, aby nevedeli, že sme

došli. Ja som si pyžamo vybrala z cestovnej kabele. Marta mala hodené na posteli. Poobliekali sme sa a išli spať.

Ráno boli chalani už u nich na dvore. Vytiahli nás z postele v pyžamách. Dvaja držali Martu. Mňa tiež držali, aby som neušla. Na Martu mali nachystaný, ako na domácu, plný kýbel s vodou. Zohla sa, aby sa vyhla vode. A ten chalan, čo ju išiel obliať, sa strašne začal rehoť. Ostatní sa divili, že čo sa smeje. Na jedno miesto pozeral. A „šúch“ s vodou. Všetkých troch ich pooblieval. Čo Marta porobila? Pani Bočáková nachystala dedovi ráno

do kostola spodky, ale obliekla si ich Marta. Ráno, ako sa zohla, tak „čierna päta“ vystrčená z rázporku von... No a to tí chalani, keď toto videli, od smiechu neboli schopní oblievať.

Tak takýto som mala veľkonočný zážitok zo Sedličnej.

spracoval Štefan Šmatlák

Koncert mladosti - 1982

Stalo sa

V minulosti sa v našej obci udialo veľa zaujímavých podujatí, ktoré poznamenali jej históriu i život občanov v nej. O pár týždňov uplynie 35 rokov od jednej takej udalosti. Presne 10. júla 1982 sa uskutočnila na miestnom futbalovom ihrisku v Rozvadzoch akcia pod názvom – KONCERT MLADOSTI. Bolo to svojím spôsobom neopakovateľné podujatie – festival, taká malá predzvesť porevolučnej Pohody, ku ktorej mnohí pamätníci túto akciu prirovnávajú doteraz. V tom čase a zriadení, v akom sa žilo, sa na pláni ihriska stretlo cca 3.500 divákov počúvajúcich hudobnú produkciu pozvaných kapiel. Taký počet, samozrejme, poznačil nielen samotné podujatie, ale v tom čase i našu obec.

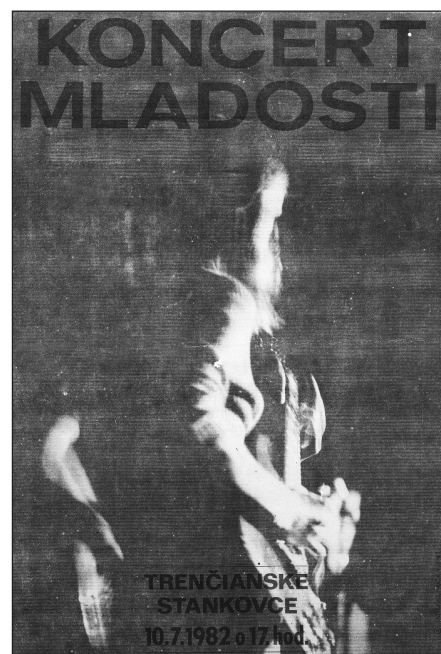
Malou predzvesťou tohto festivalu bolo v októbri 1981 podujatie s rovnakým názvom **Koncert mladosti** (1.ročník). Konalo sa v sále starého kultúrneho domu vo Veľkých Stankovciach. Na ňom sa už vtedy zúčastnili niektoré hudobné skupiny, ktoré vystúpili neskôr na letnom koncerte, napr. PAR AVION zo Žiliny či A.B.NORMAL z Trenčína. Tu sa zrodila i myšlienka o letnom festivale.

Slovo sme dali hlavnému organizátorovi oboch podujatí Dušanovi Pevnému: „Už v januári 1982 sme začali s prípravou letného Koncertu mladosti. Miesto konania bolo jasne dané – futbalové ihrisko v Rozvadzoch. Náhradou, ktorú sme si však nepripúšťali, bola športová hala v Trenčíne. S plánovanými účinkujúcimi sme komunikovali listami, poštou, prípadne telefonicky (cez pevnú linku)...“

Organizátori sa museli zaoberať všetkými detailmi – propagáciou, rozpočtom, šatňami, bufetmi, aparátúrou, pódium, bezpečnosťou. Absolvovali neskutočné množstvo rozhovorov a stretnutí. Počítali s účasťou v rozmedzí 500 až 1000 fanúšikov. K tomuto množstvu bolo všetko nastavené.

Za komunikáciu s kapelami či spevákmi zodpovedal Dušan Pevný, ktorý spomína: „Písať si osobné listy s Mariánom Greksom z Demikátu, Janom Balážom z Elánu, Michaelom Kocábom z Pražského výberu či ďalšími, bolo pre mňa veľkým zážitkom. Samozrejme, v tých časoch nič neuniklo tajnej polícii a kontakty s niektorými umelcami sme museli po zásahu tajných prerušiť. To bol dôvod, prečo sa podujatia napríklad nemohla zúčastniť kapela **PRAŽSKÝ VÝBĚR**, ktorá mala byť najväčším ťahákom festivalu.“

Organizátorom sa podarilo zostaviť ponuku zo 16 hudobných kapiel a spevákov. Boli z celého **Československa**. Spomeňme Demikát (Bratislava), Emise (Ústí nad Labem), Pavel Váně & Bronz (Brno), folková speváčka Soňa Horňáková (Prešov), Elán (Bratislava) a ďalší. A tak sa na pódium zostavenom zo šiestich vlečiek od traktorov prenajatých od miestneho družstva (svetová rarita) predstavila kapela za kapelou... Jeden z účinkujúcich a zároveň aj poriadateľov, Roman Pevný (člen domácej kapeľy Smallstone) spomína: „Vnímal som to ako niečo nové, možno niečo západné, teda to,

čo tu ešte nebolo. Bola to pre nás šanca ukázať sa pred ľuďmi. Boli sme ako predskokan, ale aj tak nás všetci brali vážne a dosť nám pomáhali. Napríklad zľadiť sa s veľkým ozvučením..., skrátka, muzikanti sú jedna veľká rodina!”

Všetky plány a prípravy však poznačila jedna udalosť, ku ktorej sa dnes už viažu len úsmevné historky. Naplánované bolo všetko, no nikto netušil (a ani on), že hlavný organizátor podujatia Dušan Pevný, dostane niekoľko dní pred akciou povolávací rozkaz s nástupom na povinnú vojenskú službu. Jeden z organizátorov, Ján Gabriš, spomína: „Bola to akcia, ktorá nemala obdobu nielen v našom kraji, ale ani nikde v okolí. Všetci sme sa tešili na veľkolepú akciu až do chvíle, keď nám Dušan oznámil, že ručuje. Potom nám dal do ruky svoj hárok, na ktorom bolo napísané, čo ešte treba doriešiť a zabezpečiť...”

A tak sa zo dňa na deň stal hlavným poriadateľom Janko Kadák z Malých Stankoviec, financie dostala na starosť Ľubka Bočáková (dnes Merkowská), ostatné organizačné veci ďalší a ďalší mládežníci z radov organizácie SZM z celých Stankoviec. Nemalou mierou pomohli, najmä s kapelami a ozvučením, ale i radou, Martin a Ján Kukučkovci z Trenčína.

Ozvučenie bolo dohodnuté s technikmi od skupiny **ELÁN**. No necelé dve hodiny pred začiatkom došlo k nedorozumeniu medzi technikmi a ostatnými účinkujúcimi. To spôsobilo časové posuny, prestavbu ozvučenia požičanou aparátúrou od skupín **BRONZ** a **EMISE**. To nemilo vnímali aj diváci. Ján Gabriš spomína: „Najhoršie bolo upokojiť divákov. Jeden z nich, na protest voči konaniu kapely Elán, hodil počas ich vystúpenia po nich sklenenú fľašu, tá skončila na klávesoch Vaša Patejdla... Potom sa to akosi už ukludnilo a odohralo.”

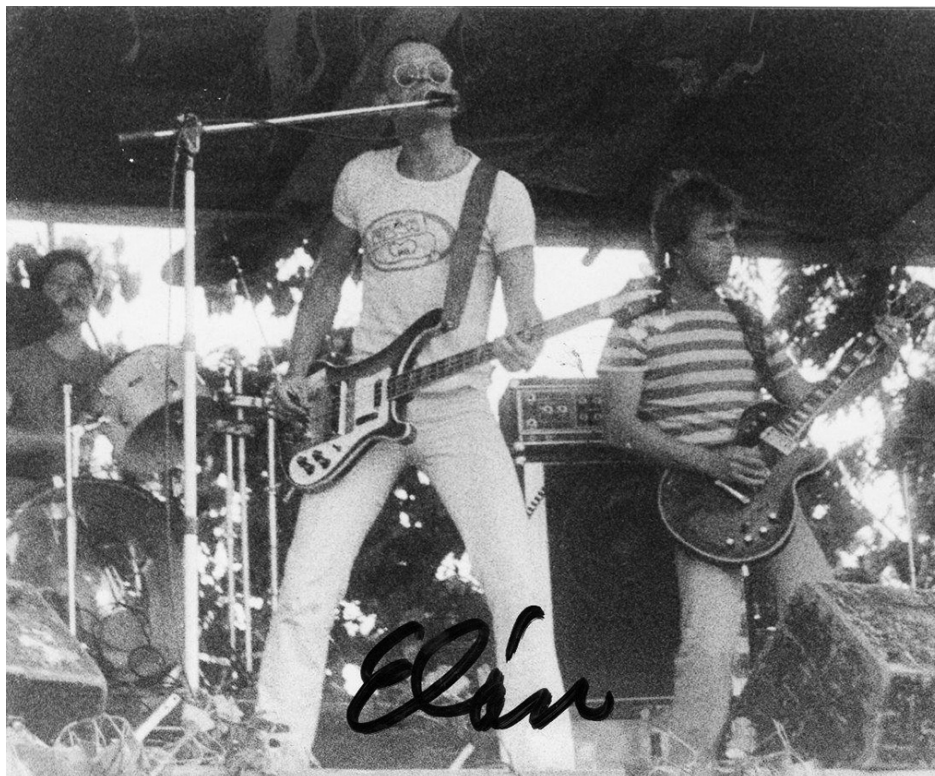

Hlavný stan poriadateľov a kapiel bol v priestoroch bývalých šatní futbalového klubu. „Ja si z koncertu pamätám, že som sedela zavretá v kancelárii a mala na starosť financie, a vyplácala som jednotlivé kapely po skončení ich vystúpenia... A mojim top zážitkom bolo, že po peniaze prišiel aj Jano Baláž z Elánu,“ povedala jedna z organizátorov Ľuba Bočáková (dnes Merkovská).

Podujatie pomáhali organizovať všetci, ktorí mali chuť a vôľu. Nikto však nepočítal, že môže prísť taká masa ľudí. Viac ako tri tisícky z celého Československa, niektorí dokonca na niekoľko dní... Roman Pevný hovorí: „My sme varili v jednom veľkom hrnci hrubé párky, ale to nestačilo, bola o ne bitka... Pamätám si, že jeden z otcov organizátorov si zlomil aj ruku pri riešení tlačení pre párky...“ a Ján Gabriš dodáva: „...boli hladní, smädní, tých pár kilogramov klobás nestačilo. Vykúpili celý tovar po obchodoch v Stankovciach. My sme chodili na stanicu do Trenčína kupovať pivo, čo sa nestačilo predávať. Do akcie boli zapojení takmer všetci občania, najmä ľudia z Rozváz, kde bolo ihrisko...“ Ján Kadák, hlavný „následnícky“ organizátor si toho už veľa nepamätá, no spomína: „...zobral som si na starosť jedlo pre kapely, varilo sa v školskej kuchyni a podávalo v jedálni školy, to si už asi málokto pamätá. Najväčší šok som mal z Elánistov, ruky sa nám triasli, keď sme ich obsluhovali...“

Najväčšie prekvapenie bolo však na druhý deň.... Občania mali po roliach a „záhumienkách“ pojedenu komplet zeleninu a na družstevnej roli bola objednaná cukrová repa. Treba povedať, že poriadatelia a občania zvládli celé podujatie. Keď už bolo zle, staršia generácia chlapov zakročila a udržala pod kontrolou takú, do tých čias v Stankovciach nevidanú masu návštevníkov.

Podujatie Koncert mladosti bola neopakovateľná akcia. Rozsahom, prípravou, nepredvídanými udalosťami, dopadmi, účinkujúcimi a skúsenosťami. Dodnes sa o nej hovorí a i dnes sa

s úsmevom spomína na zážitky počas pamätných dní. Hlavný organizátor Dušan Pevný spomína: „V momente, ako som dostal povolačiaci rozkaz na vojnu, sa už nedalo nič zastaviť. V podstate bolo možno 14 dní do akcie a mne ostala jediná možnosť, posunúť informácie a pokyny ostatným. No nie všetko sa dalo predvídať a preniesť na kolegov. A 10. júla 1982, v deň akcie? To som na rozkaz veliteľa pluku zbieral s ostatnými mladými vojakmi lipové kvety pre manželky „lampasákov“ v Českých Budějoviciach a na diaľku dúfal, že všetko dobre dopadne...“

Spomienky, zážitky, udalosť navždy ostala v mysliach zúčastnených i organizátorov. Hovorí Ján Gabriš: „To sú spomienky a zážitky z mojej mladosti!“ Roman Pevný dodáva: „Bola to na tú dobu nevidaná akcia!“

spracovali členovia redakčnej rady a Dušan Pevný

MO ŠZM TR. STANKOVCE PORIADA

KONCERT MLADOSTI

ÚČINKUJÚ HUDBNÉ SÚBORY Z TRENČÍNA A OKOLIA:

a.b.normal · tritol · smallstone
sezam · r.t.q. · úsmev · spektrum
eva kukučková (folk)

HOSTIA:

PAR AVION ŽILINA ŠINTER PÚCHOV
Soňa Hornáková (folk) PREŠOV
DEMIKÁT BRATISLAVA EMISE ÚSTÍ nad Labem
 skupina **J. Gabriela MOR. TŘEBOVÁ "T.K." BRNO**
Pavel Váně & BRONZ BRNO

TRENČIANSKE STANKOVCE
 NA MIESTNOM IHRISKU **10.7.1982 o 17.hod.** ŠPORTOVÁ HALA V TRENČÍNE

Rada nad všetko

Vybaviť športovú halu v Trenčíne na Sihoti, vedľa futbalového štadiónu, bolo dôležitou podstatou pre organizáciu Koncertu mladosti 1982. Predsa len, nemať v zálohe pre prípad nepriaznivého počasia istotu, to by bolo zlé. A k tomuto faktu sa viaže úsmevná spomienka.

Športovej hale šéfoval v tom čase postarší pán, ktorý mal vo verejnosti obrovský rešpekt a moc. A svojim spôsobom sa ho obávali aj mocní „papaláši“ vtedajších čias. No to bola výzva pre mňa. Devätnásť rokov na krku, koho by som sa mal báť...

Zhodnotil som všetky pre a proti. Zistil som čo na neho platí od jeho kolegov a podriađených. A hybaj za ním. Vždy treba ísť predsa

rovno na vec!

Tak som jedného slnečného dňa roku 1982 požiadal svoju kamarátku: „Ivanka, nedá sa nič robiť, musíš ísť so mnou za šéfom športovej haly. A zober si nejaké pekné tričko, najlepšie s výstrihom do „véčka“...“ Tak sa aj stalo.

Stretli sme sa pred halou. Ja s ústami otvorenými: „Panebože, to čo máš na sebe...?“ Claudia Cardinale, Ciciolina a Jane Fondová

Úsmevná spomienka

dokopy. Na krku machuľa, taký „cucflek“ som nevidel... No čo už? Ideme. Keď nás vyhodí, aspoň viem prečo...

Klopeme na dvere jeho pracovne. Otvorím. Prísne oko, zdvihnuté obočie, výraz úžasu... „Súduhovia, čo si prajete...?“, vyšlo od stola. Tak som spustil...

Viac som súduhov už nepočul. Nespustil oči z mojej kamarátky... Mohol som hovoriť, čo som chcel. Rada zaúčinkovala. Vybavil som.

So starším pánom „priatelja“ navždy. Mne odľahlo. Kamarátka pri mne. A zážitok navždy v nás...

Dušan Pevný

Profesionálny pilot

Naši susedia

Človek, ktorého vám chceme predstaviť, sa lietaniu venuje od 16-tich rokov. Začal už popri štúdiu na Strednej priemyselnej škole strojníckej v Aeroklube Zväzarmu na bezmotorovom lietadle Blaník L-13, pokračoval na Vysokej vojenskej leteckej škole SNP Košice štúdiom pilotného smeru. Po úspešnom absolvovaní náročných zdravotných testov v Ústave leteckej medicíny v Prahe bol zaradený do výcviku na motorových lietadlách.

Ako hovorí náš spoluobčan a profesionálny pilot **Štefan Bajcar**: „Významnú úlohu v príprave na moje povolanie zohrala telesná a parašutistická príprava. Hlavným cieľom parašutistickej prípravy bolo pripraviť nás na prvé zoskoky a prežitie v prípade zoskoku mimo vlastných vojsk. Telesná príprava bola zameraná na fyzickú vytrvalosť v zimnom a v letnom období a tréning určený na prípravu letovej činnosti. Dvaja z vyučujúcich padákov a telesnej prípravy patrili k dosluhujúcej garnitúre vojnových a povojnových veteránov. Z toho dôvodu po každom takomto výcviku neostal na našom odeve kúsok suchej časti. K lepšej časti štúdia na leteckej škole patrila letecký výcvik.“

Ako pokračovala vaša kariéra po ukončení štúdia a na akých typoch leteckej techniky ste lietalí?

„Po skončení školy som bol zaradený k leteckému útvaru Plzeň na bojové vrtuľníky Mi-24, ktoré v tejto dobe vzhľadom k svojim navigačným, zbraňovým systémom a automatickému systému riadenia patrili k svetovej špičke bojových vrtuľníkov. Na tomto type som lietal po celú dobu mojej služby vo vojenskom letectve a nalietal som na ňom cez 1000 letových hodín. Služba v leteckom útvaru nebola jednoduchá. Letecký výcvik sme vykonávali vo dne i v noci, za všetkých poveternostných podmienok. K významným úlohám, ktoré sme plnili

v rôznych poveternostných podmienkach, patrili strelba a bombardovanie vo výcvikovom priestore. Súčasťou našej prípravy boli taktické letecké taktické cvičenia vykonávané v rámci palebnej podpory v prospech pozemných vojsk rozmiestnených v blízkosti štátnej hranice. Zároveň s plnením týchto úloh, náš letecký útvar zabezpečoval ochranu vzdušného priestoru štátnej hranice. Po rozdelení ČSFR som pracoval na Štábe letectva a Protivzdušnej obrany Generálneho štábu Armády SR ako inšpektor pre tento typ bojových vrtuľníkov. Službu v letectve Armády SR som ukončil ako pilot prvej triedy v hodnosti podplukovníka.“

Lietali ste aj na civilnej leteckej technike alebo športových lietadlách?

„Popri lietaní vo vojenskom letectve som sa venoval zároveň lietaniu v Aeroklube Zväzarmu Plzeň na lietadlách typu Zlín. Celkom som na Zlínach nalietal 500 hodín. V rámci toho som sa prevažne venoval leteckej akrobácii. Bol som členom reprezentačného družstva Českej republiky, za ktoré som súťažil. Po rozdelení ČSFR som sa na letisku Trenčín preškolil na akrobatické lietadlo Z-50 LX. Avšak vzhľadom na moju funkciu na Štábe letectva som v akrobatickom lietaní z dôvodu časovej vyťaženia už nemohol pokračovať. Aj napriek tomu sa mi však podarilo preškoliť na aerotaxi L-200 Morava.

Taktiež sa mi pri mojej inšpekčnej činnosti u leteckých útvarov naskytla príležitosť zalietat si akrobaciú na nadzvukovej stíhačke MiG-29 a cvičnom prúdovom lietadle L-39 Albatros, na čo veľmi rád spomínam.“

Ako pokračovala vaša letecká kariéra po odchode do civilu?

„Po odchode do civilu od vojenského letectva som absolvoval kurz prístrojového lietania podľa predpisov civilného letectva na leteckej fakulte Žilinskej univerzity a skúšky pre získanie preukazu dopravného pilota na Leteckom úrade v Bratislave. Po úspešnom absolvovaní týchto skúšok som začal lietať u leteckej spoločnosti „SEAGLE AIR Trenčín“ ako druhý pilot na lietadle L-410 Turbolet. Po nalietaní stanoveného počtu letových hodín som bol zaradený na funkciu kapitána lietadla. Neskôr sa mi naskytla príležitosť lietať na Boeingu-757, a z toho dôvodu som musel absolvovať preškolovací kurz lietania v United Airlines v USA na tomto type lietadla. Po ukončení lietania na Boeing-u som sa vrátil späť lietať na L-410 Turbolet k Českej leteckej spoločnosti, na ktorom lietam doteraz, a to hlavne do zahraničia. Na dopravných lietadlách som doposiaľ nalietal 7700 letových hodín. Práca v letectve pre mňa nie je iba o lietaní, ale i o spoznávaní množstva krajín sveta a ich kultúr. Taktiež som zažil prírodné úkazy, ktoré má šťastie vidieť len málo ľudí, ako je napríklad pád veľkého meteoritu v noci, alebo erupcia sopky, okolo ktorej som práve prelietal, prípadne spoznať divokú africkú prírodu a domorodcov.“

Ako sa vám žije v našej obci, v čom vidíte pozitíva, prípadne negatíva?

„V Trenčianskych Stankovciach žijem s rodinou niekoľko rokov. I napriek môjmu neustálemu cestovaniu som presvedčený, že som si vytvoril dobrý vzťah s ľuďmi okolo mňa. Osobne som rád, že do Seleckého potoka, ktorý preteká cez našu dedinu, sa vrátil život. K zlepšeniu života v dedine sa môžem vyjadriť iba k našej ulici. V prípade dostatku finančných prostriedkov sa chcem touto cestou prihovoriť za rekonštrukciu chodníkov a taktiež cesty v našej ulici Orišky.“

Štefan Šmatlák

Úspešní Slováci v Kanade

Zamyslenie zo zahraničia

Na mojich zahraničných cestách neustále objavujem aj úspešných Slovákov. Som na nich hrdý, lebo robia dobré meno krajine medzi Tatrami a Dunajom. Tentoraz som nemusel ani tak ďaleko cestovať, keďže mladú Slovenku ZUZANU DRANČÁKOVÚ PANEK som spoznal v mojom najbližšom okolí. Rovnako ako aj činnosť jej zdravotnícko-opatrovateľskej firmy Best Care Agency, ktorú si spoločne s manželom PAULOM PANEKOM založila v neďalekom ontarijskom Hamiltone.

Zuzana pochádza z učiteľskej rodiny z východného Slovenska. Strednú zdravotnícku školu ukončila na Slovensku v roku 1998. V roku 2001 mala možnosť navštíviť ešte žijúceho starého otca v Kanade a to bol jej osud. V ďalekom **Hamiltone** si našla lásku - svojho budúceho manžela.

Kanada, nás Slovákov, žiaľ často doslova diskriminuje v oblasti vzdelania. Hádže nás do jedného vreca s rozvojovými krajinami, akoby nás neuznávala ako vyspelú stredoeurópsku krajinu. Vzdelanie si musíme veľmi často znovu ťažko obhajovať. Aj Zuzana preto absolvovala kanadské zdravotné kurzy a všetko, čo je s nimi spojené. Len čo získala prvé zamestnanie, síce nie na plný úväzok, skúšala dostať ďalšie dve - tri roboty v ústavoch sociálnej starostlivosti, v rôznych zdravotníckych agentúrach, kde získavala potrebné špecializačné kvalifikácie.

Z roboty do roboty, ledva si oddýchla - a znovu naspäť do roboty. My, Slováci máme v sebe väčšinou zakódovanú dobrú pracovnú disciplínu a nadriadenému nevieme akosi povedať priamo NIE - NO. Zväčša prideme do cudzej krajiny bez finančných prostriedkov, peniaze potrebujeme, takže berieme mnohokrát každú zmenu, post, šichtu a prácu, len aby sme si zarobili a čo najlepšie prežili v novej krajine. Doláre sú tu sakramentsky zaslúžené a naozaj nepadajú rovno z neba, ako sa mnohí ľudia dodnes ešte na Slovensku domnievajú, keď sa povie Amerika alebo Kanada.

Ako zdravotná opatrovateľka, neskôr už ako kvalifikovaná registrovaná ontarijská zdravotná sestra, pracovala niekoľko rokov pre cudzie agentúry. Túžila ale otvoriť si vlastnú firmu. Vedela pritom, že udržať sa na trhu nebude ľahké.

Pri otvorení už jej vlastnej firmy v roku 2004 sa dokázala etablovať a získať dobrú povesť v opatere ľudí, ktorí v starobe trpia rôznymi chorobami. Ich odborná opatera si vyžaduje obrovské množstvo znalostí z odboru zdravotníctva, psychológie a ďalších oblastí. Tým, že nikdy nepodcenila žiadnu prácu, zakaždým sa Zuzana odlišovala od mnohých jej kanadských kolegyň.

I keď si Zuzana s manželom otvorila vlastnú agentúru s desiatimi opatrovateľkami, no ešte ďalšie roky stále pracovala na vedľajší pracovný úväzok - aj ako špecialistka „community nurse“, aby pochopila do detailov kanadský vládny zdravotný systém, ktorý je v mnohom odlišný od európskeho. Napokon sama videla, že **Best Care Agency** je už rozbehnutá a svoju pracovnú energiu jej musí venovať na plný pracovný úväzok.

Best Care Agency ponúka zakaždým niečo navyše, nad limit, čiže v praxi zákonite lepšiu opateru oproti konkurenčným firmám. Kvalitnú opateru v každej situácii, čo nie každá konkurenčná spoločnosť v tejto oblasti dokáže ponúknuť. Kľúčovým je podľa slov Zuzany správne nastavený tréning personálu, keďže tu sa pracuje s ľudskými príbehmi, emóciami, dušami.

Starý človek nemá byť napriek svojim chorobám odcudzený či izolovaný od spoločnosti. Tým, že sa klient - pacient dostáva znovu me-

dzi ľudí v reálnom svete, jeho zdravotný i citový stav a rozpoloženie nadobúdajú celkom iné parametre. Aj v starobe by mali ľudia precítiť spokojnosť a šťastie a hlavne úctu od mladšej generácie.

Čo by Zuzana rada odkázala mladým Slovákom, ktorí radi snívajú o cudzine, o potenciálne úspešnom pracovnom príbehu a profesijnej kariére za hranicami Slovenska? „Dobre sa na to pripravte, lebo podobné rozhodnutia nie sú ľahké. Stojí však za to budovať si svoju budúcnosť, neupúšťať od svojich snov. Hoci treba dennodenne prekonávať rôzne prekážky. A dennodenne musí človek na sebe tvrdo pracovať. Bez množstva prebdených nocí, úsilia, odhodlania i seba prekonávaní sa v namáhavej práci sa však k cieľu nikto nikdy nedopracuje!“

Nesnaž sa prísť do Kanady alebo USA, ak nemieniš tvrdo na sebe popracovať. Alebo to poviem inak: ak chceš mať len pokojné zamestnanie od deviatej do piatej, tak zostaň radšej sedieť doma. Tam budeš určite šťastnejší. Budeš mať menej peňazí, ale zato budeš stále s blízkou rodinou. Uvedom si, že robota od deviatej do piatej je v Kanade len na zaplatenie nájomného, jedla a možno trochu bokom ušetriš, ale zároveň aj stratíš pocit blízkej rodiny, na ktorú si bol doma na Slovensku zvyknutý a aj citovo pripútaný. Ale tak to už v živote chodí, keď sa človek vyberie na vandrovku do sveta. Aby si dosiahol úspech, musíš si mnoho vecí v začiatkoch odoprieť, ale aj vytrpieť. Ale - ako to v závere svojho rozprávania povedala Slovenka z Kanady Zuzana Drančáková Panek - stojí to za to!

Text a fotografie: PAUL STACHO, Canada

Malé pery sú smrúúú...

Na vlastné oči

Kto by nepoznal známu dvojicu Cuky a Luky z televíznych obrazoviek. Našpúlené pery, dokonalý „značkový“ outfit, nezameniteľný akcent a prehnaný afekt je to, čo ich charakterizuje, a čím si nás získali. No málokto môže povedať, že mu zavolať moderátor akcie Miss Trenčín a spýtať sa, či sa chce zúčastniť jednej veľkej párty práve s touto dvojicou. Lucia Rožníková mala tú česť a popri popíjaní kávy s kamarátkou si povedala: „Jasné, prečo nie?!“

Čo by si nám vedela o sebe povedať a ako to vlastne bolo s Cuky a Luky?

„Volám sa Lucia Rožníková a o chvíľu budem mať 19 rokov. Od malička bývam v Rozvadzoch. Študujem na Piaristickom gymnáziu a v máji ma čakajú maturity. Vo voľnom čase rada športujem, trávim veľa času s kamarátkami a rodinou. Zaujímať sa o módu a cestovanie a na jeseň som sa zúčastnila súťaže Miss Trenčín. Získala som titul Miss Sympatia a Miss Photogenic. Tam som spoznala ľudí, ktorí mi neskôr ponúkli účinkovanie vo filme o Cuky a Luky, ktoré v tej dobe boli už dosť populárne. Dostala som rolu jednej z missiek. Dokopy nás bolo dvanásť a trinásť bola Peťa Polnišová. Prvé natáčanie sme absolvovali v polovici novembra a dohromady sme mali osem nahrávacích dní na rôznych miestach Slovenska, napríklad Bory Mall, MINISTRY of FUN v Banskej Bystrici, štúdio Telerána, Fitness centrum v Bratislave alebo Refinery Gallery, kde sme varili filmové halušky.“

Petra Polnišová a Zuzana Šebová sú veľmi dobré slovenské herečky. Ako na teba pôsobili, aký si z nich mala dojem?

„Baby boli od začiatku super a priateľské. Hneď sa dali s nami do reči, pýtali sa nás na názory, či sú scénky vtipné, a či by sme niečo

na tom nezmenili. Brali nás ako súčasť tímu, čo bolo super. Šli sme na natáčanie s obavami, keďže naše herecké skúsenosti boli nulové. Peťu a Zuzku sme poznali len z televíznych

obrazoviek. No teraz sme spolu stáli na jednom pláci a boli sme zrazu kolegyně. Oni dve, ako herečky, sú perfektne zosúladené a vyžaruje z nich neskutočná energia. Proste malé pery sú smrúúú...“

Viem si predstaviť, koľko zábavy ste museli popri natáčaní a celom dianí okolo filmu zažiť. Povedz nám nejaký, ktorý ti utkvел v pamäti...

„...doživotný zážitok budem mať z celého projektu. Každé jedno natáčanie sa nieslo v takom familiárnom duchu. Koľkokrát keď sme o piatej ráno vstávali smer „maskérňa“ a o polnoci sa vracali na hotel. Dávalo nám to zabráť a na druhý deň ten istý kolobeh. Zaujímavý zážitok bol aj keď sme šli z natáčania z Refinery gallery a potrebovali sme stihnúť posledný vlak do Trenčína. Z plácu sme v krojoch utekali do auta a šofér, ktorý nás vtedy viezol, dostal asi desať pokút. Naozaj neviem, čo si mysleli policajti, keď nás tam videli také nastrojené... Ďalší zážitok, nad ktorým sa často smejem je z MINISTRY of FUN v Banskej Bystrici. Pri natáčaní sme mali filmovú sviňu, prasa. A táto filmová sviňa, ktorá bola vraj vycvičená, akosi prestala poslúchať. Začala doslovne žrať drahú značkovú kabelku Zuzky Šebeovej, ktorú mala predviesť v jednej zo scén. Štýlistka sa vtedy vrhla po kabelke a začala sa so sviňou biť ako o život ... Dojem akčnosti už asi ani lepší nemohol byť.“

Lucia Rožníková dodáva na záver: „Aj teraz, keď už je film v kinách a má veľký úspech, by som si to celú zopakovala znova, kedykoľvek.“

Monika Pevná

Prečo ste ma zverbovali...(tridsať rokov spät')?

Z archívov

Je večer, nedeľa. Vychádzame z kina Moskva. Na našich tvárach sa ešte zrkadlí doznievajúci dej filmového predstavenia. „*Videli ste to? Tí dvaja boli perfektní. Tie ich nápady, že? A tá jeho svokra, teda...?!*“

„*Ludia, chalani idú na vojnu!*“ Čože? Teraz večer? A my tu stojíme a „*kecáme*“: „*Héeej, na stanicu! Kto ide s nami?*“ Unisono odpoveď: „*Ja!Ja!Ja!Ja!*“ Tak teda všetci. Ale dupnime do kroku, nech ich ešte chytíme. Mierové námestie uteká s nami. Podchod, park, konečne železničná stanica. Udychčaní vbiehame na perón.

Ludí veľa, hlavne mladých, ale našich regrútov nevidno. Tak teda kde sú? Čo si to rozmysleli...?! Žeby skysli doma? Počkať! Harmonika. A spev. To sú oni! Vybíhame von. Šok. Oproti vchodu do železničnej stanice sa blíži val aspoň zo tridsať ľudí. Jožo s „*kočkou*“ a Fero so sestrou vpred, potom známe tváre „*kámošov*“. Ohlušujúci spev. V tej chvíli život na stanici „*zomrel*“. Kto má oči, pozerá.

Spev sa blíži, zaplňa stanicu i všetko okolo. Dav ľudí pred vchodom sa rozostupuje, ostatné si stankovskí chalani presadia plecami sami. Bežíme im v ústrety. Radostné zvítanie. Sme svoji a je nás viac. Sme spolu! Chytajú nás okolo krku a my chytáme ďalších.

Spievame: „*Prečo ste ma zverbovali v nedeľu, prečo ste to nenechali na stredu...?*“ Prechádzame stanicou, všetko znie naším spevom. Všetci za nami pozerajú: „*No čo je...!?*“

Vychádzame na perón. Chalani, dievčatá, do kruhu! Spievame. Nikto na nás nemá. Sme jednotky. Tak kamaráti, pre vás!

Ozvena sa nesie večerným Trenčínom. Pristavujú sa známi aj neznámi. Tak, kam to máte? Prachatice? Žatec? No čo, dva roky ujdú ako voda. Držte sa!

Nová a zasa nová pesnička. Akcia „*po desať*“. Jana na Jožovom pleci: „*Prečo?*“ Hlboký hlas z ampliónu hlási príchod meškajúceho rýchlika do Bratislavy. Váhajúci sa hýbeme k podchodu. Tu sme mali spievať. Tá ozvena... Rozrástli sme sa. Do päťdesiat stankovských chalánov, dievčat a ich známych vchádza na nástupište č. 3. Život na ňom našim príchodom mení tvár a poslušne sa nám podriaďuje. „*Zelená*“ hliadka: „*Tak kam, kluci? Jóóó, vydržte, kedy sme my rukovali, taky nám bylo do zpěvu, ale pak...*“ Nepočúvame. Peter hrá: „*Ten*

stankovský háj, ej, ten sa zelená...“ Tak chalani, naposledy. Na zdravie! Červené oči smútku. Vyplakaný žiaľ i starostlivo ukrývané slzy.

Prečo???

Chalani, kamaráti...! Nedá sa. Akosi nám zvieria hrdlo. S Ferom sme ešte včera spolu hrali futbal. Si dobrý. Kedy mi zasa prihráš? Jožovi - tá zábava bola výborná, že? Hovorme! Stále o niečom, len nedajme šancu slzám. Rachot. Ostrý závan vzduchu. Pravidelný rýchlik s pravidelným meškaním nám prišiel ukradnúť kamarátov. Nenávidíme ho.

Jana plače a Jožo... Škoda hovoriť. Fero má farbu hmlistého rána, ale drží sa. Spev mohutnie. Chalani, tak ešte zapnime, nech nepovedia, že Stankovčania sú na kare. Vlak kvíli vo brzdi. Už stojí. Posledné stisky rúk, zdvíhame dievčatá k oknu. Posledné bozky, slová rozlúčky, sľuby, nádej...

„*Peter, na čo čakáš? Až sa tu všetci rozplačeme? Hraj, do paroma!*“ Ten prekliaty vlak sa pohol. Potískame ho pohľadom. Peter zatína zuby. Od ľútosti, od bolesti. Už si necíti plecia ani ruky. Hrá. Cez slzy, ale hrá. A my spievame. Vlak pomaly mizne v tme, už ho nevidno.

Náš spev redne, ustáva, celkom prestal. Rozpačité pohľady, smútok, možno trochu hanby za slzy. Prázdno. Schody vedú dole, nohy prikazujú nahor. Opäť je stanica naša. Ale my ju nechceme. Načo aj? Už sa nehanbíme. Sme si blízki. Ja, ty, on, ona - my! I v tom tichu. Kroky.

Autobus do Stankoviec. Čierne sedadlá. Nálada tej istej farby. Prečo je nás o pár chalánov menej?

Vieme.

Lebo to tak musí byť. Pre teba, pre mňa, pre blízkyh.

Preto. Lebo. Vieme...

z archívu novín Čidlo

Priority

Po cestách svetom človek zažije ne jeden úsmevný príbeh. Stanicami, letiskami, komunikačnými centrami sa premieľe enormné množstvo a zmes ľudí. A ja rád sledujem tep života vôkol seba. Na cestách za rodinami, prácou či zážitkami sa stretávam s rôznymi príbehmi ľudí, ne jedenkrát úsmevnými. Rád by som o jednom takom napísal.

Nedávno som sedel na letisku v Londýne a čakal na letecký spoj do Brna, ktoré bolo mojou cieľovou destináciou pri návrate z ciest. Na letiskách stretneme tisíce ľudí. My, Slováci či Česi, sme svojim spôsobom špecifickí a už na prvý pohľad rozpoznateľní.

A tak ma v mase čakajúcich ľudí zaujala jedna pani. Postaršia. Cestovala sama. Na kolenách krčovitú zvierala cestovnú tašku. Tipoval som. Zjavne bola na návšteve u svojich detí či vnúčat. Keď si spomeniete na pani „Kelišovú“ z Troškovej trilógie „Slunce, seno a ...“, proste, celá ona.

Tip mi vyšiel. Moravčička. Úplne sama. Strnulo čakala v gate-och (teda pri odletovej bráne)

Letom - svetom

a v pozore čakala na každý pokyn zamestnancov letiska či okolia.

Kto letel, vie, že obsluha odletovej brány (gate-u) sa pýta pred vpustením do lietadla či niekto nemá prioritné palubné lístky. Teda, či nemá prednostné právo na vstup. V angličtine – priority... Pozoroval som tetu...

Obsluha pultu medzi ľuďmi s hlasným pokrikom: „Priority? Priority? Priority...?“

A teta „Kelišová“ v šoku: „Nééé ee ééé! Brno!!!!“

Okolie, dusiac v sebe smiech, tíšilo pani, že sedí správne a odletí do Brna, a nie do „Priority“... Pani nám svojou pohotovou reakciou urobila čakanie na vstup do lietadla milým a úsmev sa ne jednému z nás krútil popod fúz. A tete sme radi pomohli ešte aj pri výstupe na brnianskom letisku.

Dušan Pevný

Kam sa stratili

Rómeo a Júlia

Za dávnych čias po večeroch, a to nielen v rozprávkach a filmoch, chodievali po uši zalúbení muži pod okná ohúriť ženy a vyznať svoju lásku. Písali si s vyvolenými navzájom listy, nechávali odkazy. Recitovali verše a páry správaním pripomínali kráľovské.

Dnes? Čo očakávame od vzťahov dnes? Večernú sms? Napríklad aj: „Srm v poriadku lásua nepijemx...“

Dnešné vzťahy a lásku ako takú, môžeme rozdeliť do niekoľkých žánrov. Jeden z nich je napríklad vzťah, ktorý je úžasný, „prerušovateľ“, a každý ho dotýčným závidí. Na fotkách... Pretože v realite sa držia ruka v ruke s mobilným telefónom. A citáty od Marka Twaina dojmujú iba pod komentármi na sociálnych sieťach. Podobných príkladov je viacero, napríklad láska pod podmienkou „ked“ v bežnom príklade: „Budem ho ľúbiť, ked' sa zmení...“ Alebo láska, z ktorej sa po jednom stretnutí stane vzťah so slovami: „Milujem ťa.“ ... ako môžeme povedať pre nás ešte cudzej osobe „milujem ťa“, ked' sme ešte nevideli jej slzy, jej úsmev a nepočuli jej bijúce srdce?

Tak, ako si v súčasnosti všetko zjednodušujeme, zrejme to tak platí aj v láske. Buď hneď milujeme, alebo po jednej hádke vymeníme, či zameníme.

Stretnutia pri západoch slnka sa zmenili na stretnutia po prehýrených nociach. Kde je láska? Tá tichá láska? Kedy dve osoby uchvátia vnútorný pokoj. Kedy vedia, že aj ked' nikdy nebudú stopercentne milovať jeden druhého, majú úsmev a zatiaľ každý jeden deň v rukách spolu.

Mohli by sme aj my, ženy, nepoukazovať na naše telo, ale na našu nahú dušu, ktorá je zraniteľná. A muži by tak opäť mohli nájsť v sebe kúsok romantiky. Je to omnoho väčšia hrdosť, ako si dokazovať a zaujať na bitkách či trápeniach slabších...

Dominika Mojžišová

Prvý výsadok

Po zimnej prestávke využitej na údržbu a opravu „vzdušných korábov“, na ktorú cez leto času nebolo sa opäť na trenčianskej oblohe ozve známy ruch. Lietadlá, vetrone, padáky, ale aj ľudia sa museli pripraviť, aby sa mohli vrátiť tam, kde ich čakajú nové, krásne, ale aj vzrušujúce chvíle. A opäť sa zatají dych najmä pri pohľade na výsadky parašutistov.

Tak som si raz povedal, prečo by som aj ja nemohol stáť vo dverách lietadla, s padákom na chrbte a zažiť vzrušenie z voľného pádu i nádhery oblohy nado mnou. Nahovoril som kamaráta Ivana Janča a podme ho na výcvik.

Prvý zoskok som absolvoval z legendárneho lietadla, prezývali sme ho „ANča“ – bol to dvojplášnik. AN bola značka lietadiel typu – Antonov. Po vyletení do výšky zoskoku sme pár krát zakrúžili nad miestom nášho výsadku. Oboznamovali sme sa s orientáciou nad terénom.

Na prvý zoskok som bol ako druhý v poradí. Cítil som vietor na svojej tvári a vnímal ohlušujúci rachot motora. Cez otvor bolo vidno zelené letisko a siluetu horizontu hraničiacu s modrou oblohou. Zaznel povel: „Vpred!“ Vedel som presne čo robiť, ako sa odradiť a zaujať vo vzduchu polohu. No ako som doslova „vypadol“ z lietadla, pocítil som obrovský priestor vôkol seba. Akosi neprichádzal

reflex z dopadu, ako sme bežne zvyknutí, keď skočíme trebárs zo schodov. Nič, prázdno a....

Nechal som sa uniesť. Videl som len zelená – modrá – zelená..., až mnou po pár sekundách trhlo – ked' sa otvoril padák. So strachom som pozrel nad seba, či je padák správne „nafúknutý“, či nie sú pomotané šnúry. Všetko bolo v poriadku...

Potom už len neskutočný priestor a neopísateľné ticho... Nádhera!

Gabriel Kadák

Môj zážitok

Redakcia HLAS

Noviny pripravili: Ing. Martin Jurčo, Gabriel Kadák, Bc. Monika Pevná, Ing. Jozef Kadák, Bc. Radovan Siva, Dušan Pevný, Ing. Štefan Šmatlák, Tomáš Sliva, Slavo Tomík, Ing. Vendelín Sedláček, Dominika Mojžišová, Mgr. Vlasta Pevná - korektúry. Grafická úprava: Jano Kukučka, Tlač: DUO PRINT s.r.o., L. Podjavorinskej 5, Nové Mesto nad Váhom, Prevádzka Trenčín Náklad: 1000 ks. Periodicita vydania: 6x ročne. Zapísané v Zozname periodickej tlače Ministerstva kultúry SR pod číslom: MK – EV 5100/15. Vydavateľ: Dušan Pevný, Rozvadce 501, 913 11 Trenčianske Stankovce

Texty sú zverejnené v pôvodnej verzii autorov bez úprav. Podnety občanov možno zasielať na e-mailovú adresu: hlas.stankovce@gmail.com.

